

O CONFERINȚĂ PROTOPOPEASCĂ GRECO-CATOLICĂ DESPRE PERICOLUL IMINENT AL COMUNISMULUI

de
CORINA MAGHEAR

În preajma anului 1947, pe plan extern, era în plină desfășurare războiul diplomatic care avea drept scop împărțirea lumii în sfere de influență. Politica stalinistă era în plină ascensiune, propunându-și scopuri coercitive la nivel european.

În România anului 1947, regele Mihai a trebuit să abdice în favoarea constituirii ulterioare a Republicii Populare Române, organism nedorit de națiunea română. În vara aceluiași an au fost desființate partidele din opoziție: *Partidul Național Liberal*, *Partidul Național Țărănesc*, iar spre toamnă, în același an, s-a ajuns la fuzionarea forțată a *Partidului Socialist Democrat* cu *Partidul Comunist*.¹ De aici încolo urma să conducă ideologia bolșevică care a fost pusă mai presus de religia creștină. Au fost etatizate școlile, au fost confiscate averile Bisericii Române Unite, biserică care își încheie existența la 1 decembrie 1948 prin desființarea ei oficială.

Această situație avea să se repercuteze în mod direct și asupra vieții și activității Eparhiei greco-catolice de Oradea și a prelaților ei. Astfel, unul dintre cei mai importanți oameni ai eparhiei orădene era atunci episcopul Valeriu Traian Frentiu (1922-1948), care a murit în anul 1952 în închisoarea de la Sighet.² În 1940 a fost expulzat în România datorită faptului că s-a opus ocupării Ardealului. În acest timp a fost numit *administrator apostolic* al Arhidiecezei de Alba Iulia și Făgăraș.³ El s-a întors însă la Oradea după terminarea războiului.

Odată cu ascensiunea comunismului, episcopul orădean începea să-și pună probleme cu privire la existența Bisericii greco-catolice având ca precedent exemplul persecuțiilor care s-au petrecut în Ucraina.

Documentul pe care îl punem în discuție nu este datat și nici semnat. El reprezintă un discurs rostit cu ocazia unei ședințe protopești, încercând să pună în lumină pericolul dat de instaurarea comunismului în România.⁴ Chiar

¹ Vezi toată problematica la Bărbulescu, Mihai, Deletant, Dennis, Hitchins, Keith, Papacostea, Șerban, Teodor, Pompiliu, *Istoria României*, București, 1998, pp. 475 – 480 și 489 – 496; dar și Scurtu, Ioan, *Istoria românilor în timpul celor patru regi (1866 - 1947)*, IV, București, 2001, pp. 133 – 204 :

² *** *Biserica Română Unită. Două sute cincizeci de ani de istorie* (II), Viața Creștină, Cluj-Napoca, 1998, p. 289

³ Ploscaru, Ioan, *Lațuri și teroare* (II), Signata, Timișoara, 1994, p. 161

⁴ Direcția județeană Bihor a Arhivelor Naționale, fond *Episcopia greco – catolică de Oradea*, dos. 183, f. 13 - 21

dacă, mai înainte, subiectele acestor conferințe erau de natură dogmatică și în special ecleziastică, manifestările agresive ale regimului comunist au determinat instituțiile și departamentele Bisericii să modifice tematica pentru a dezbate problematica amenințătoare care se afirma. Astfel, a fost semnalat pericolul care se arăta a fi cel mai periculos de până atunci și anume acela al instaurării regimului comunist care condamna însăși existența lui Dumnezeu și astfel bazele întregului creștinism.⁵ Autorul discursului se referă și la alte țări cum ar fi: Mexic, Spania și Rusia în special, unde efectele bolșevismului au fost mai mult decât vizibile. Apoi se referă la chinurile și torturile pe care le-au îndurat preoții ortodocși și catolici din Rusia. Lucru esențial este acela că prelații greco – catolici au extins întotdeauna problematica la parametri naționali. Chiar dacă biserica a fost în pericol și acest lucru a devenit, la un moment dat o certitudine, preoții au devenit preocupați de acest flagel care avea să nimicească, prin ideologia sa, spiritul umanității. Într-un loc, pe bună dreptate, comunismul a fost caracterizat ca “lepra veacului al XX –lea”.

Deci, pericolul fiind iminent, Biserica și preoții trebuiau să – și păstreze nealterată credința, să studieze dogma bisericii liniștiți, în casele parohiale, să pună bazele pe problemele de natură socială și pastorală fără a fi deloc speriați de acel “Hannibal ante portas”, adică de pericolul comunist care venea de la Răsărit. Încă de la începutul discursului era precizată incompatibilitatea funciară dintre Biserica Catolică și bolșevism, acea dușmănie care provenea din chintesența acestor două sisteme, spunându-se clar că nici nu putea fi vorba de vreo împăcare între cele două la nici un nivel.⁶ Ulterior, era discutată Biserica ortodoxă rusă care nu a avut forța necesară și nici credința de a se opune acestor inițiative de bolșevizare și a lăsat poporul creștin la îndemâna ideologiilor și filosofiilor pernicioase, într-o rătăcire profundă. Deasemenea, a fost criticată și atitudinea de forță pe care a abordat-o în relație cu bisericile greco – catolice din Ucraina.

Un alt pericol care era menționat era acela al indiferentismului generalizat chiar printre acei care, anterior, au fost buni credincioși. Noua societate care se instala, adică cea comunistă, a bulversat ordinea valorilor religioase și sociale producând confuzie printre credincioși: divorțurile și concubinajele erau foarte frecvente și morala era la pământ, preoții erau din ce în ce mai respinși de către comunități iar pământurile parohiale erau tot mai periclitate.⁷ De aceea se impunea solidarizarea tuturor preoților pentru a putea rezista încercărilor care se iveau. Astfel, se recomanda întrunirea Reuniunilor de

⁵ *Ibidem*, f. 13

⁶ *Ibidem*, f. 14

⁷ *Ibidem*, f. 17 – 18

pietate, a *Societății Mariane* și a *Preasfintei Inimi a lui Isus*, care aveau ca scop intensificarea vieții religioase și morale, punerea unui accent deosebit pe cateheză, atât la copii cât și la adulți dar și promovarea prin tipărituri a unor valori creștine. O altă problemă o reprezentau sectarii, preoții fiind sfătuiți să trateze cu afabilitate toate atacurile venite spre biserica lor. Mesajul final este unul de încurajare, fiind prevăzut pericolul ce avea să se abată asupra bisericii. (vezi anexa)

Fără îndoială că Biserica greco – catolică a conștientizat pericolul care se apropia - prigoana comunistă - fapt pentru care a încercat să se apere desfășurând mai multe dezbateri interne în cadrul unor conferințe preoțești, protopopești și episcopale dar a adoptat și calea memoriilor oficiale către autorități pentru a semnală neregulile care se realizau.⁸ Chiar dacă în timpul lunii decembrie 1948 Biserica își încheie existența ei oficială, ea nu a încetat practic să ființeze în clandestinitate, ierarhii ei acceptând jertfa supremă pentru credința lor .

ANEXA

Pericolul iminent al comunismului. Paralelă între vechea Rusie și România de azi.

Mult onorate Părinte Protopop,
Precucernici Confrați,

Am fost obișnuiți în adunările tractuale preoțești a asculta Diferite conferințe, uneori Dogmatice altelei cu referință la pastorația preotului Din parohiile ce le conducem cu atât de mare răspundere în fața Atotputernicului Dumnezeu al cărui Fiu iubit a spus Apostolilor și urmașilor lor, preoților: “Precum ni a trimis pe mine Tatăl așa Vă trimit și eu pe voi” Io. 20 21. “Drept aceea mergând învățați toate popoarele, botezându-I pe ei... învățându-I să păzească câte am poruncit vouă și iată eu cu voi sunt în toate zilele până la sfârșitul veacului. Mat. 28-19.20.-

Dar iată Preaiubiți confrăți această sublimă chemare de Evanghelizare cu scopul bine definit ce reese din Ev. Sf. Marcu cap. 16-16 : “Celce va

⁸ Vezi pentru aceasta: Știrban, Codruța, Maria, Știrban, M., *Din istoria Bisericii Române Unite 1945 - 1989*, Satu – Mare, 2000, *passim*; Ploscaru, Ioan, *Lanțuri și teroare*, Timișoara, 1993; Moisin, Anton, *O gravă lovitură dată neamului românesc: calomnierea Bisericii române unite cu Roma greco – catolică*, 1996; Marcu, Vasile, *Drama Bisericii Române Unite cu Roma (greco - catolică). Documente și mărturii*, Crater, 1997; Apan, Adrian, *Două memorii ale episcopilor catolici împotriva măsurilor de suprimare a bisericii catolice*, în *Studia Universitatis Babeș – Bolyai, Theologia Catholica* ,XLVII, 4, 2002, pp. 3 - 14

crede și se va boteza mântuise-va iară cel ce nu va crede osândise-va” - zic această chemare în zilele ce le trăim începe să fie din ce în ce mai îngreunată de potențaii zilei cu sateliții lor în frunte. - Simptoamele din ce în ce mai grave ce se ivesc pe zi ce merge ne dau de gândit. Unde vom ajunge? Dușmanilor bisericii li-s’ au realizat pe un timp visul. Sunt liberi și nestângeniți în acțiunea lor criminală, de subminare a bisericii Domnului Isus.

Deocamdată și fățiș și ocult dar sistematic, mai ales prin presă – atacă existența lui Dumnezeu – baza întregului creștinism. Dar și pe teren neobosiți sunt slugii Satanei în a ataca tot ce-I sfânt, mai ales biserica catolică și pe păstorii ei, deoarece ei știu că : “bate-vom păstorul și se vor risipi oile turmei” – Mat. 26-31.

Dacă în trecut a fost primejdios comunismul cu ideile lui refractare – opuse doctrinelor creștinismului; Dacă în trecut multe fețe bisericești cu fost îngrijorate de extinderea nefastă a celui mai odios și nedrept dintre sistemele sociale de conducere a popoarelor, eliminând morala creștină și binefacerile ce rees din religia creștină!

Dacă în trecut orice preot după Inima lui Isus se cugeta cu groază și I-se strângea inima de durere citind ce se petrec în țările conduse de comuniști: Rusia – Spania , Mexico, adică la roadele bolșevismului, iată căci astăzi nu din ziare, în afara hotarelor noastre se petrec crime – jafuri – nedreptăți, ci astăzi puhoiul scabros iudeo- francmazon a trecut și peste țara noastră; mai mult; și-a așezat traiul și conduce nestingherit – fără voința poporului; acest neam eminent creștin de aproape două milenii.

Deci să nu fim îngrijorați de soarta bisericii Domnului? Să nu ne alarmăm când: “Hannibal ante portas”? ; Zic “ante portas” deoarece din tactică Diabolică încă n’ au intrat pe poartă ci numai în afară de Sion. [indescifrabil] ne garantează că nu vor intra ca în Spania și alte părți să nimicească tot ce-I sfânt? Odată terenul pregătit oare va întârzia ofensiva? Oare azi, acoliții satanei sunt mai slabi decât eri? Oare cangrena, lepra veacului al XX-lea - veac de încercare pentru creștinismul decăzut în materialismul feroce și îmbibat de necredință – această cangrenă nu macină zi de zi credința poporului nostru? N-o slăbește? Ba da!

Deci pericolul este iminent!

Ce vom face? Dogma bisericii o putem studia liniștiți în casele parohiale, întărindu-ne în sfânta noastră credință. Problemele pastorale în general el avem în Hodegetică; se recere discutată, reliefată în special problema socială – pastorală pentru poporul nostru în cazul de față în timpurile actuale. Primejdia comunismului îmi va fi tema prezentă după ce vom face paralela între vecina noastră dela răsărit și între situația din țara noastră, iar la fine

câteva considerații: - vom arăta deci și mijloacele – remediile cele mai eficace pentru a putea face față acestui pericol – a-l înfrunța și a-l micșora și anestezia loviturile.

Preacucernici confrăți

Accentuez de la început că: “orice învoială între catolicism și comunism nu e posibilă dar ar fi o utopie. Creștinismul este pretutindeni dușmanul de moarte al bolșevismului clar. Această dușmănie între bolșevism și creștinism este fundată în însăși esența acestor două sisteme. Împăcare între aceste două nu există căci sistemele sunt esențialmente contradictorii.

Religia catolică este cea mai vajnică dintre religii - care nu se apleacă sub nici un motiv nici capetelor încoronate ex. Henric al VIII-lea al Angliei; în cauză de morală nici lui Lenin și urmașilor săi sub raport social – neadmițând conducere fără respectarea principiilor religiei creștine ce emană din sf. Scriptură. Iată deci că religia catolică este mai atacată.

E și firesc ca un sistem care prin esența sa este materialist – făcând din proletariat Dumnezeu său – Dacă vrea să fie constant și consecvent să vadă în religia catolică dușmanul său cel de moarte; iar dacă nu acționează deocamdată direct, indirect ne aplică mereu lovituri ca să ne clatine, - mai ales să clatine poporul în credință – scoțându-l de sub ascultarea preoților.

Cum s'a ajuns în Rusia de ieri care deși nu era catolică, dar ca țară creștină ortodoxă să poată pătrunde așa ușor ideile lui Karl Marx, Nietzsche, Engels? , cari nu erau sociologi ruși? Cunoaștem epoca țărilor Ruși atotputernici și mai ales clerul disident ortodox, la ce nivel religios – moral era atât el cât și poporul rus. Un creștinism forțat – neconvins cu un cler nepregătit din firea sa pe bază dogmatică necapabil a da viață acelei biserici pe care de ex. scriitorul Maxim Gorki atât o ridiculizează. – lipsindu-l creștinismului ortodox asistența Spiritului Sfânt ca tuturor popoarelor necatolice – ne având “Primatul Papal” ca dogmă fundamentală, pururi au rătăcit dela calea evangheliei, complăcându-se a face prozeliți cu forța pe ucrainenii gr. catolici și Polonezi ocupați temporal de colosul Rusesc pravoslavnic! –

Ne cutremurăm citind numai martirajul fericitului Andrei Bobola! “Îți vom smulge credința odată cu inima din piept dacă nu te lapezi de credința romană câine de papistaș”, zbiră căpitanul ce-l tortura, la cari cuvinte fericitul Andrei Bobola reflectează: “Eu sunt preot catolic și mai degrabă doresc să îndur moartea cea mai crudă decât să mă lapăd de Dumnezeu și de credința cea adevărată”. – Paznicii îl torturează îngrozitor zdrobindu-l și dinții, apoi îi spun: “Unde-ți este Papa? , unde-ți sunt Romanii” etc. iar sfântul Andrei:

“Voi trebuie să vă întorceți căci de-ve-ți rămânea îndărătnici în schisma voastră ve-ți pieri pentru vecie; căiți-vă și vă întoarceți la adevărata biserică!.

Rugăciunile sf. Andrei și a sf. Iosafat - să aducă dorita unire în credință a poporului rus, în trecut încercat și în prezent tot așa! – Sf. Andrei Bobola a zis: “ve-ți pieri de nu vă-ve-ți căi”- Dar poporul rus nu s’ a căit începând cu marele cler ci au continuat cu îndărătnicie a vieții în necredință. Bigotismul poporului rus a fost prielnic teren pentru propagarea ideilor iudeo-francmasonice a dușmanilor bisericii creștine indiferent să e catolică sau ortodoxă. Au atacat întâi unde era călcâiului lui Ahile, unde au crezut în reușită – întâi Rusia apoi Mexico și mai apoi în Spania catolică. – Materialismul cras a lui Karl Marx și urmașilor săi cu țelul vădit de exterminare a bisericii din partea logilor internaționale francmasone au făcut din poporul rus o mare de sânge – au adus urgie acelui popor care dacă era condus altfel de ierarhia Bisericească poate n’ ar fi căzut în cursa jidovilor pururi contrari evangheliei lui Isus Nazarineanul. – Au pierit în ce privește religia! –

Dușmanii creștinismului – comuniștii au înșelat buna credință a poporului rus în detrimentul creștinilor din Rusia și în favorul acelora ce o propagau. - –Când s’ a trezit era prea târziu. Principiile de egalitate, fraternitate și libertate nu s’ au aplicat niciodată în Rusia ce a urmat țarilor cari și ei și-au avut greșelile lor.

Jidanii stăpâni s’ au pus pe lucru, ajutați de pleava moșicilor inconștienți - dornici de un traiu ușor, fără muncă. Din sudoarea proletarilor pe ascuns mergeau în Anglia milioane de ruble aur curat iar când erau bine asigurați fugeau peste hotare. Cunoaștem sumele fabuloase ale lui Bela Kun pentru propagarea comunismului în Ungaria. De unde? Propagandiștii iudeo-francmazoni au îmbibat poporul rus cu ideile libertății și egalității – jefuind și omorând pe boierii imperiului rus și dându-le moșicilor pământ pe cari l- au luat apoi dela ei decretând că pământul e el statului – ajungând la colhozuri.

Le predicau că nu există Dumnezeu – suflet, rai – iad: “Să trăim bine până suntem pe pământ – jos cu popii - noi suntem liberi cugetători – raționaliști – laici; credem în utilitarism, materialism, naturalism, ateism – nu e Dumnezeu – căci nimeni nu l- a văzut.

Cu desvoltarea marelui industrii – în urma invenției mașinilor cu aburi- au luat ființă chestiunea socială cu muncitorimea săracă: cu capitaliștii bogați și exploatare cu atâtea și atâtea nedreptăți. –

Atunci câțiva din conducătorii socialiștilor – tovarăși ai Satanei, au aruncat în lume că religia e dușmanul poporului, că ea e iscodită de cei bogați ca să amăgească pe cei săraci în suferințele lor, că religia e o afacere privată – cine

vrea o ține ci nu, nu; iar unul dintre novatorii socialismului Karl Marx, a născocit teoria materialismului istoric după care tot ce se face în lumea aceasta se face din interes material. Că omul muncește la câmp la fabrică pâine e adevăr. Dar mania crescătoare de copii, soldatul ce degerează ca santinelă la frontiera patriei, - martirii cu milioane chinuți și uciși pentru credința lui Hristos tot din interes material s'au făcut ?? –

Aceste idei au fost propagate în Rusia deci și au prins! – A dispărut libertatea individului, a dispărut proprietatea individuală, a dispărut factorul absolut necesar al societății omenești – familia creștină; oamenii au ajuns simpli numeri – mașini în folosul sovietelor, a tiranilor ce-I conduceau!

O ! –idei de libertate, fraternitate și egalitate la ce rezultate opuse a-ți ajuns în Rusia – grație iudeilor – socialiștilor binefăcători ai omenirii în teorie iar în practică ucigași ai popoarelor creștine - trădătorii Franței – a României și a altor popoare – cu jertfe ce nu se pot evalua!-

Morala liberă s'a întronat în Rusia imediat după anul 1922; desfrâul a luat proporții nebănuite – familia s'a dismembrat, temelia statului s'a nimicit; au ajuns bieții ruși să mănânce clotani în raiul bolșevic! Să aduc numai câteva exemple dela un martor ocular și auricular – fiul notarul de Bicaz: Nicolae Deac – fratele regretatului preot Emil Deac fost paroh în Supurul de Sus. “Am văzut în insulele Solovski patriarhi – Arhiepiscopi, Episcopi, prelați – preoți ortodocși și catolici înghiață până la genunchi – mâncând după de ovăs – torturați îngrozitor, șicanați până la moarte și invitați să se lapede de Hristos!

A fost și el cu ei din 1919-1939 ca prizonier îndurând atâtea mizerii și spunând așa lucruri ziarele nici pe departe nu ne-au putut informa.

Autostradele ruse erau model, dar unde nu erau drumuri bune – nu aveau acces vizitatorii – acolo era jale și ruină! 250-300 de muncitori, cari au cutezat să ceară mărirea rației de pâine erau înconjurați de motoare cu uruit grozav și împușcați – maltratați până la unul !! Dar cei ce ascundeau grâu, cereale din averea colhozului? Executați pe loc ! De cine? Jidovii și jidoavce – comisari ai poporului – agenții G. P. –ului pe motiv că-s contrari regimului comunist!!

Să ajungă aceste exemple autentice, căci, mult onorați confrăți, unul fiecare dintre noi cunoaștem și mai multe din urmările comunismului în Rusia!

Făcând paralelă cu țara noastră oare cum ne prezentăm noi astăzi? Stăm bine în privința religiozității poporului nostru? Cu morala de azi ne împăcăm? suntem noi mai tari decât frații ruși ca să ținem piept loviturilor dușmanilor bisericii? Dacă nici la noi nu s'au aplicat principiile sociale ale enciclicei: “Quadragesimo anno”, din cauza hrăpăreților capitaliști, oare vina nu o purtăm noi preoții? Zic, vina tot pe noi o vor pune-o dușmanii creștinismului?

Am ajuns să vedem cu ochii să auzim să urechile că : “Domnii preoți” sunt în slujba domnilor – că-s domni; că nu le trebuiesc preoți nici biserică că preoții sunt buni de luat nu de dat și, iată că plugari noștri, foștii buni credincioși, au ajuns ingineri agronomi (- prin metamorfoză) împărțesc pământuri, fără nici un drept legal (- sunt pentru împrumutarea dar nu în forma aceasta), se ating de pământurile părintelui sufletesc ce are rezervat de stat o anumită întindere de pământ – că avere individuală personală, însă ei nu și nu, ca democrați, întind lanțul – aplică parii la distanță și plugurile: “toate plugurile ară”.

Au ocazia sosirii “tovarășilor” bunii noștri credincioși și-au jefuit pe părintele sufletesc; I-au luat vite, păsări de curte, lingerie, l’au devastat “nomina sunt odiosa”, și nu numai pe unul, cunosc cazuri concrete în Bihor din gura colegilor, apoi furturi – furturi și restituție? nici vorbă.

Brusc, au încetat cu mărturisirile acei ce cu lacrimi se apropiau de scaunul confesional – căci restituția nu o vroesc. Ca urmare, ca să-și adoarmă conștiința I-au parte la “adunările sectare” – comuniste de la început, unde nimeni nu-I obligă la restituție și acolo permanent e vorba numai de popa – care predică restituția din motiv că ține cu domnii – și iată turma eșită din biserică își află odihnă în “adunarea sectarilor”. Ce semne sunt acestea? O preoteasă plângând – lângă Oradea într’o parohie își cerea fețele de masă înapoi de le vecinul lor și oalele ca să poată pregăti, însă credem că le-a primit?? Nu și nu !

Alt serrrr! Tipărițele noastre în 4 ani n’au putut scoate decât un infim număr de cărți, iar ziar doar Tribuna Ardealului și Săptămâna. Azi avem cărți, tipărite de unguri și în Românește; de ex. “Scopul lui Dumnezeu” de I. P. Rutherford – autor – președintele societății; made în Rumania: 1945; în care prin “psyche” – atâta se tot documentează încât concluzia este mot-a-mot : “După Biblie animalele sunt la fel suflete, pentru că ele au viață” , “Să mișune apele de viețuitoare și să zboare păsări deasupra pământului pe întinderea cerului”. 1 Moise 1.20

Altă carte: “Domnitorul drept”, de acelaș autor – 1934 – la frag. 15 urmează: “Israelii au fost peste 1800 de ani poporul tipic al lui Dumnezeu” iar la pag. 47. Textual: “Preoțimea pretinde a servi pe Dumnezeu și pe Christos “Faptele arată că atât preoțimea catolică, protestantă cât și cea evreiască sprijinesc și servesc societatea Națiunilor = uneltirea diavolului etc. Asta-I presa. Am spus f. puțin. Sunt și alte cărți cari se silesc să abată pe credincioși dela religia catolică, indicându-le religia lui Luther.

O altă primejdie este că și în trecut și azi miniștri aparțin logelor masone, membri activi ai S[indescifrabil] . M. Bogdan Duică în cartea sa : “ovreii pământeni și subpământeni” dovedește clar pericolul logelor masone din

România. Cum să nu sprijinească acești “domni” membri în loja: “Lumina No 534 – altul altă lumină purtând, cum să nu sprijinească presa din str. Sărindar și de peste tot întinsul iubitei dar mult încercatei noastre țări, când scopul este să fim o apă și un pământ cu vecina noastră din Răsărit?”

Dacă în Rusia “comuniștii” de 22 de ani – întreagă falanga luptătorilor veniți în Europa, pentru a alunga fascismul, milioane de oameni, nu sunt botezați, nu cunosc religia creștină, ori de au câte o cruciuliță cei mai bătrâni – mai mult o poartă ca o relicvie împotriva accidentelor de pe front. Cum se realizează în Rusia idealul Masian: “Cine va crede și se va boteza mântuiseva”? Nici nu cred nici nu se botează!!

Paralela? La noi “botezații” – cu furturi pe conștiință și crime – fără mărturisire se vor mântui? Căroră le ve-ți ierta păcatele. Io. 20.23. Poporul nostru nu-l bigot? E convins creștin? Foarte puțini. Dar în ce privește morala? Stăm bine? Divorțurile se țin lanț, concubinatele ajung la modă și la intelectuali și la plugari. Au văzut morală liberă la Don – morală liberă practică și țafa “Țița”, și democratul țăran: “Mihai”!

Oare lepra nu se extinde? Chiar dacă cercetează biserica – ea contează în privința mântuirii? “Neomalthusianismul e în floare”!!

Pe față exclamă: Nu-mi trebuie copii. Am unul. Ajunge. Ușor îi este popii din..... și celui din..... să predice; dar ei cei căsătoriți? I-am răspuns: Eu am avut 3 în 4 ani. – Ori eu sau altul celibe nu putem schimba voința Domnului și textul dela Facere 38.10 : “Ci fapta pe care o făcea el a fost uricioasă în fața Domnului și Domnul l-a ucis pe el “ – pe Onor.

N-au vrut oare tovarășii unguri din Becheni să-l omoare pe popa lor? Nu le trebuiesc domni. Apoi, oare suntem siguri cu salariul (pardon: pomana) dela stat? cu sesiile parohiale?

Încă noi cei fără familii, mai fie vorbă, dar cei cu 4 – 5 copii la școli?

Ne încredem în evlavia falsă a poporului? Bine ar fi să fie poporul adânc creștin, ca de ex. în Franța pe alocurea. –

Când ne va salariza poporul cu vica cea de gaz și ce zic? – Ziua cea de rușine nu ar fi tolerată, apoi să ne mai facem iluzii!? Azi că mai e puțin salariu și pământ; acei ce fac economie în regie proprie să spună ce venite contrag anual? Oare nu-s în deficit?

Fiecare am își caută de ale sale. Popa de vrea să mănce? “lucre”, căci numai munca branchială e muncă; munca intelectuală? cu “penița” – e domnie!! Să mai continui cu paralela? Ar fi prea mult. De sectari dai pretutindeni și în tren: pe față! A dispărut (poate) acela ce a desființat sectele în România. Acum “casele de rugăciune” și “Ima haz” – sunt pepiniere în slujba dușmanilor bisericii.

Nu zic să ne temem, căci Biserica lui Isus: “porțile iadului nu o vor învinge”- Mat. 16.18 însă afirm sus și tare: “Să priveghem” să fim trezi și să ne rugăm pentru turmă și să activăm cu vreme și fără vreme ca să nu pierdem turma încredințată nouă, răscumpărată cu scump sângele lui Isus!

Iată deci după umila mea părere – după sumara paralelă – mijloacele mai eficiente, pentru a putea face față primejdiei – ca să fim împăcați în conștiința – că orice se va întâmpla – datoria ne-am îndeplinit-o. Să divorțăm complet de acel “In dulce farniente”. Să ne aducem aminte de cuvintele Domnului dela Apocalips cap. 3. vers. 16 “Iară fiindcă este stâmpărat, și nici cald și nici rece, te vom vărsa din gura mea” – și vers. 18 “Sfătuiescu-te să cumperi dela mine aur lămurit din foc”. – fericirea veșnică.

Focul sacru al iubirii lui Christos să ne cuprindă inimile și sufletele zilnic pentru mântuirea sufletelor atât de primejduite în mântuirea lor!

Pe lângă viața morală sfântă-curată, pildă făcându-ne turmii: “Pașteți” luați dară aminte de voi și de toată turma peste care Spiritul Sfânt v’ a pus pe voi episcopi ca să pașteți biserica lui Dumnezeu, pe care a câștigat-o cu scump sângele său “căci eu știu că după ducerea mea vor intra lupi grei între voi cari nu vor cruța turma... Privegheați. Fapte 20.28-29-31. –

Fiare cumplite scuipe cu venin asupra bisericii! Armis arma oponenda ! Suntem suprasaturați de syndicate – de organizații. Toți cei răi se organizează, sunt solidari, tovărășiile se înmulțesc. Noi suntem organizați? Suntem solidari? Noi preoții ne iubim unul pe altul? Ne ajutăm? “Pieirea ta din tine [indescifrabil]”

Salvarea noastră prin iubirea dintre noi se va înfăptui adăugând o activitate neobosită ca a Părintelui Pro din Mexic! De vom fi organizați vom fi tari, căci lozinca lor este prin secte: “Divide et impera”. Să nu fie!

Dacă pe teren material preoții vor da concursul cooperativelor de consum – ca să oprească spolierea enoriașilor săi.

Pe teren spiritual se recomandă mai mult ca oricând Reuniunile de pietate; Societățile Mariane și a Preasfintei Inimi alui Isus!

I Cap. I din statutele Reuniunilor Mariane , explicit ne convinge: “Reuniunile Mariane” sunt niște societăți religioase cari pe o cale plăcută și atrăgătoare de suflete, au de scop intensificarea vieții religioase și morale: scop pe cât de universal pe atât de important căci el tinde la renașterea totală a societății creștinești. Atât Papa Sixt al V-lea cât și Benedict al XIV-lea – Pin X. Leo XIII, au sprijinit aceste reuniuni. Cuvintele lor sunt mângâietoare pentru reuniunile pii. S. Carol Baromeul Arhiepiscop de Milano, zicea: “De m’ar întreba cineva ce să facă ca să-și mântuiscă sufletul , nu l-aș putea recomanda un mijloc mai bun decât să intre în Reuniunea Mariană.

Se recere ca aceste Reuniuni să fie conduse sistematic: cu suflet. Să nu figureze numai pe hârtie! Cu Reuniunile de femei după vecernie se pot face adunări la școală; cu conferințe și alocuțiuni potrivite; ba și în sf. biserică după rozar se poate desfășura o activitate rodnică. Dacă preotul poate acapara sufletele și inimile mamelor creștine pentru o viață religioaso-morală – cu aceasta au câștigat enorm de mult. Se vor vedea în viața cotidiană efectele; ele își vor aduce copiii la biserică; ele își vor converti pe soții lor, întorși unii de pa fronturi, cu idei contrare principiilor religiei creștine. Cu ele se vor exopera colecte în favorul misiunilor și Presei Bune; apostolatul caritativ tot prin ele se va putea lăți.

“Pe săraci pururea să-I aveți cu voi” Matei-26. 11

Sectele cu tendințele lor de subminare a bisericii se vor putea nimici numai prin societățile pii, cu “adunări în spirit catolic creștin. “Unde sunt doi sau trei adunați întru numele meu acolo sunt și eu în mijlocul lor”. Mat. 18. 20.

II. În Rusia s’a cucerit pentru comunism tineretul; care din școală a fost luat de sub aripa bisericii. Ca să fie asigurat viitorul nostru cu creștini practicanți vom pune pond deosebit pe cateheză, iar cu adulții după vecernie se vor executa căutări sfinte – li se va face cateheză bine pregătită și documentare a Dogmelor bisericii atât de controversate de aceia ce valorează numai materia iar transcendentalul îl ignorează și combat permanent. Al cui va fi tineretul al aceluia va fi țara și viitorul neamului!!

La noi în țară nu rușii ci ungurii și românii sunt mai periculoși – ațâțați fiind de neamul lui Israel. “Tari la cerbicie... și au omorât pe cei ce mai înainte vesteau venirea celui Drept”. Fapte. 51.52 !

Prin copii atragem și inima părinților pentru religie, pentru o viață religioaso-morală de model! Don Bosco ne servește drept exemplu !

III. Apostolatul laic. Vom mobiliza mai mult ca până acum valorile morale din parohie – recrutați mai ales din Reuniunile de pietate. Elita astfel aleasă și bine condusă ne va fi de un prețios ajutor pentru stârpirea vițiilor din parohie și ca niște santinel treze vor veghia să nu se lățească în parohie cărțile sectarilor cari fac atâta rău bisericii.

IV. Presa Bună. Ce mult poate o carte bună în casa creștinului. E un preot ce-l împintenă spre respectarea poruncilor – Dumnezeuiești. Cu zel mare, sporit ne vom îngriji să plasăm cărțile bune în familiile creștine și vom avea un folos real din aceasta. Bixadul – Soc. sf. Nechita apreoților dela Cluj, mai au un însemnat stoc de cărți cari nu sunt cunoscute în multe parohii.

V. Pastorația individuală; tratarea prudentă din patria preotului cu elementele dușmănoase bisericii – cu tact și afabilitate – va aduce foloase

mari bisericii. Să știe și să simtă acel enoriaș că preotul e “Părinte”, care se interesează de lipsurile lui sufletești și materiale și că nu e un domn cu ore oficiale ci este ca un frate bun al lui - care eșit din popor – trăiește pentru popor – izolat de orașe cu bucurii și distracții profane și închis în sate trăiește numai pentru binele poporului.

Un preot ce e popular – cu demnitate însă – se face iubit. Un coleg mergând la Baia-Mare să viziteze minele de aur – dând mâna cu toți lucrătorii – cu mâinile negre l-a auzit vorbind: “De ar fi toți preoții așa drăguți ca acesta, ce bine ar fi”.

Nu funcționari ci “Părinți” să fim. Prin pastorația individuală – aici e secretul sectarilor: ce cu Biblia în buzunar stă la masa creștinului – vom alunga ciuma sectelor și poporul nu va mai crede sectarilor, cari nu ne scot din epitete ca: “farisei”, “având haine lungi” căci observând că ne interesăm de ei și de viața lor, ne vor stima și iubi și sectarii se vor lovi de credința lor ca de o stâncă de granit. Poporul va fi alături de preotul său; turma cu păstorul vor fi una. Atunci nu se va mai împlini scrisul fostului ambasador francez Maurice Paleologue în cartea : “La Russie des Tsars pendant la grande guerre”. “Poporul socotește pe zi ce merge pe preoții săi de funcționari... de cari se desparte cu dispreț”.

Și de vor veni zile grele – poporul ca în Spania și Mexico va deschide bisericile și se va debarasa de trimișii Satanei. Și de se va întâmpla și : “ve-ți fi urâți de toți pentru numele meu... căci vă vor da pe voi la judecată și în adunările lor vă vor bate – ca oile în mijlocul lupilor: “fi-ți dară înțelepți ca șerpii și blânzi ca porumbii, căci cel ce va răbda până în sfârșit acela se va mântui”! Mat. 10.16.22.

Să nu ne temem de dânșii: “nu vă temeți de cei careucid trupul, iară sufletul nu-l pot ucid” Mat. 10-28. Să-l mărturisim pe Domnul fără teamă, căci cu noi e dreptatea cu noi este Dumnezeu, deoarece: “cel ce-l mărturisește pe Isus înaintea oamenilor, mărturisil-va Domnul Isus înaintea Tatălui din ceruri”. Mat. 10-32.

Viața aceasta e o luptă: “N-am venit zice Domnul să aduc pace pe pământ ci sabie. Sabie împotriva păcatului și a fărâdelegii. Scris este că dușmanii lui Isus se vor stinge, cum se stinge fumul și cum se topește ceara de fața focului”. Psalmi. 68.3

Să priveghem ! Priveghiați și vă rugați. La datorie căci Isus ne-a spus. “Plata voastră multă va fi în ceruri” – “Să nu se tulbure inima voastră nici să se spăimânteze”. Ioan 14-27. “Pericolul e mare dar ajutorul Domnului e și mai mare”. Ce e cu neputință la oameni e cu putință la Dumnezeu. De vom face așa vom putea zice ca sf. Apostol Pavel: “Luptă bună m’am luptat –

cursul l'am plinit, credința am păzit, de acum cununa mării o aștept de la Domnul" 2 Tim. 4.7.8. Isus e cu noi: de cine ne vom teme? De cine ne vom înfricoșa? "Iată eu sunt cu voi în toate zilele până la sfârșitul veacului. Mat. 28.29. – Cu Dumnezeu tot înainte. Dumnezeu fie cu noi – să se îndure de noi. Să ne păzească de cel viclean. El fie mărit în vecii vecilor. Amin.

(Direcția județeană Bihor a Arhivelor Naționale, *Fond Episcopia greco-catolică Oradea*, Dos. 183, f. 12-21)

*UNA CONFERINZA ARCICHESALI GRECO – CATTOLICHE SUL
PERICOLO IMMINENTE DEL COMMUNISMO.*

Riassunto

Nell'anno 1948, la Chiesa Greco – Cattolica di Romania e stata messa in illegalità dal regime comunista, essendogli confiscate tutti gli avuti, ma anche le chiese. Avendo come precedente la soppressione della Chiesa Greco – Cattolica di Ucraina, I preti e gli gerarchi romeni hanno cercato di diffendere, di rinforzare nella fede tramite la promovazione di uno spirito religioso più intenso tramite quale poter' resistere all'immistione bolcsevica. Senza dubbio, tutti I loro sforzi si sono mostrati inutili perchè lo slancio del comunismo a scacciato tutti li valori cristiani e con questi, anche la Chiesa.